

BRANDKÅRS-

tidsskrift

Nr 3

62

44 ÅRG.

UR INNEHÅLLET:

Nya förordningen om brandfarliga varor	49
Brandkatastrofen i Los Angeles	52
Originell skumsläckningsmetod	58
Flygande skum	59
Kairo brandkår anno 1962	60
Brandförsvarsmål i Regeringsrätten 1962	61
Tapetsering med aluminiumfoliepapper — brandorsak	65
Sammanställningskommittén	67
Ny brandlagstiftning i Finland	68

Endast rester återstod ...

Foto: O. Johansson

Universitetsbiblioteket

LUND

STENOR

VULKANISERINGSAPPARAT FÖR BRANDSLANGAR

Apparaten är utrustad med ett special-element, som möjliggör vulkning med rätt temperatur, även då det gäller slangar med syntetisk fiber.

Använd alltid STENOR ORIGINAL reparationslappar och solution. Resultatet blir då det bästa.

Effekt: 530 Watt. Spänning: 110 eller 220 V.

Med varje apparat levereras ett sortiment reparationsmateriel och nödvändiga tillbehör.

Generalagent:

ANGUS — REDDAWAY COMPANY AB

KRYSSARVÄGEN 17 - NÄSBYPARK

Tel. 010/56 21 30 (Växel)

— ett förnämligt komplement

till den moderna brandkårens utrustning. Arbetar automatiskt med hjälp av en säkring, som bryter strömmen vid ett fixerat gradtal — en fullgod garanti mot överhetning.

Detta är viktigt då det gäller slangar med syntetisk fiber.

Fråga efter STENOR STANDARD — den yrkesmässiga apparaten för ett perfekt arbetsresultat.

Här inspekteras en färdig vulk. Den är svart för att bältre synas på bilden.

STENORS vulklappar är vita och syns mindre.

Stenor

— ett yrkesmässigt redskap

Nr 3 1962

44 ÅRG.

UPPLAGA 14.500 EX.

REDAKTÖR OCH ANSVARIG UTGIVARE: ANDERS EKBERG

ORGAN FÖR SVENSKA BRANDKÅRENAS RIKSFÖRBUND

JAKOBSGATAN 14, STOCKHOLM C • TELEFON 010/10 50 25 • POSTGIROKONTO NR 4870

BRANDKÅRS- *tidskrift*

Nya förordningen om brandfarliga varor

Av sprängämnesinspektör A. Billberg

Den gamla oljeförordningen av år 1921 har äntligen ersatts av en modern författning i det att höstriksdagen antog Kommerskollegii senaste förslag till *Förordning om brandfarliga varor* praktiskt taget utan några ändringar annat än vad avser förordningens tillämpning inom det militära området. Den nya förordningen träder i kraft den 1 januari 1963. I denna tidskrift har tidigare redogjorts för en del olika förslag och synpunkter som framförts i samband med remissyttranden, men då förordningen nu blivit definitiv kan det vara lämpligt att rekapitulera de viktigaste nyheterna och kommentera de praktiska konsekvenserna härav.

Alltifrån början förutsattes att själva förordningen skulle utgöra en ramförordning med huvudsakligen administrativa bestämmelser och endast innehålla ett fåtal tekniska sådana av särskilt fundamental natur. Så har också blivit fallet, varför de tekniska bestämmelserna huvudsakligen kommer i Kommerskollegii tillämpningskungörelse, vilken nu måste färdigställas under det respitår, som föreligger innan förordningen skall träda i kraft den 1 januari 1963. Det har under remissbehandlingen anmärkts på att tillämpningskungörelsen icke presenterades samtidigt, men huvuddragen av de tekniska bestämmelserna har dock framgått av motiveringarna till förordningen och i stort sett kan man säga att dessa bestämmelser avser att stadfästa den

praxis, som på senare år utbildats på detta område. Dessa har i huvudsak hittills kommit till uttryck i Sprängämnesinspektionens och Statens Brandinspektionens anvisningar. En del av vad däri anföres kommer nu att bli tvingande i och med att en del tekniska detaljer kommer att inflyta i tillämpningskungörelsen. I den mån många olika tekniska lösningar är tänkbara kommer emellertid fortfarande sådana att återfinnas i anvisningsform.

Ökade arbetsuppgifter för brandbefälet

Vad beträffar brandchefers och övrigt brandbefäls uppgifter i anslutning till den nya förordningen kan förutskickas att deras arbetsuppgifter kommer att bli mera omfattande och betydelsefulla än hittills, dels beroende på den nya administrativa ordningen, vartill jag strax skall återkomma, dels på de väsentligt ökade ämnesområden, som den nya förordningen omfattar.

Brandbefälets befattning med hithörande frågor kommer att äga rum på tre olika stadier så att säga vid förordningens tillämpning. Liksom hittills förekommer det nämligen för det första i viss utsträckning *s k fri förvaring och fri hantering* av brandfarliga varor, vilket emellertid endast får ske under vissa förutsättningar, och det åvilar brandbefälet att i samband med brandsyn kontrollera att sådan "fri hantering" verkligen sker under de förutsättningar som skall gälla. Man måste dessvärre

förmoda att allmänheten i åtskilliga fall icke tager hänsyn till förordningen eller missförstår densamma och det åvilar då brandbefälet att tillse att rättelse sker.

Vad jag här kallat fri förvaring och fri hantering motsvarar närmast enskilt förråd enligt den gamla förordningen. Det heter i § 25 att "Kollegium äger dock, då så finnes kunna ske med hänsyn till mängden av varorna, dessas beskaffenhet och egenskaper samt förvaringssättet och de omständigheter i övrigt under vilka förvaringen äger rum, i sina föreskrifter förordna att anmälan beträffande förråd av visst slag icke är nödvändig". Vidare säges i § 33 beträffande hantering: "Då så finnes kunna ske med hänsyn till hanteringssätt, hanterad varas mängd, beskaffenhet och egenskaper samt de omständigheter i övrigt under vilka hanteringen äger rum, äger dock kommerskollegium i sina föreskrifter förordna att tillstånd skall ersättas med anmälan om hanteringen till brandchefen eller att varken tillstånd eller anmälan erfordras".

Nästa stadium är handhavande på olika sätt av brandfarliga varor efter *anmälan till vederbörande brandmyndighet*. Härvid gäller också vissa villkor, som måste kontrolleras.

Beträffande båda dessa moment gäller att det är mycket svårt att i tillämpningskungörelsen och därtill fogade anvisningar tillräckligt uttömmande redogöra för de många möjligheter till förvaring etc som kan tänkas förekomma.

Brandbefälets kontroll av vad som försigår i form av "*fri förvaring och fri hantering*" torde i regel ske i samband med ordinarie brandsyn, men man måste givetvis förutsätta att förfrågningar kommer att göras hos vederbörande brandchef när det gäller tveksamma fall, där allmänheten icke är säker på huruvida anmälan erfordras eller icke.

Ifråga om *anmälningsärenden* står det brandchefen fritt att omedelbart företaga eller låta företaga besiktning eller att låta denna ske i samband med brandsyn beroende på arten av de risker, som kan befaras föreligga och den kännedom han ev redan har om vederbörande och omständigheterna i övrigt.

Vilka bedömningsgrunder, som skall tillämpas i ovan relaterade fall, är det ännu för tidigt att gå närmare in på, eftersom tillämpningskungörelsen som sagt befinner sig under utarbetande. Så mycket kan emellertid sägas

att såväl föreskrifter som anvisningar kommer att bli mycket fullständigare än vad som återfinnes i den gamla förordningen beträffande enskilt förråd samt sådan tillverkning och bearbetning som inte fordrar tillstånd. (Anmälan av tillverkning eller bearbetning förekommer som bekant icke enligt den gamla förordningen.)

Tillverkning eller bearbetning av brandfarlig vara eller nyttjande av sådan vara för yrkesmässig tillverkning eller bearbetning av annan vara är enligt den nya förordningen endast underkastad tillståndsplikt om det är fråga om *yrkesmässig verksamhet*. Som förut nämnts kan Kollegium därjämte förordna att det i vissa fall skall vara tillfyllest med anmälan till brandchefen eller t o m att varken tillstånd eller anmälan erfordras. Den i 33 § intagna allmänt hållna formuleringen gör det nödvändigt att Kommerskollegii tillämpningsföreskrifter på denna punkt blir ganska ingående, och det kan nog tyvärr inte undvikas att det kommer att uppstå en hel del svårbedömbara gränsfall. För att tillämpningen skall bli så likformig som möjligt över hela landet bör därför Sprängämnesinspektionen tillfrågas.

Till skillnad från den gamla förordningen är *byggnadsnämnderna tillståndsmyndighet* i stället för länsstyrelserna. Denna ändring har under remissbehandlingen varit föremål för olika åsikter men man har nu blott att konstatera fakta. För min del tror jag att omläggningen kommer att visa sig riktig trots de svårigheter som det stora antalet byggnadsnämnder givetvis kommer att innebära. I allmänhet är emellertid ett tillståndsärende sammankopplat med ett byggnadsärende av ett eller annat slag och enligt den nya ordningen blir det lättare att samordna behandlingen. I vissa fall kan man kanske t o m tänka sig att ärendena i praktiken blir sammanslagna. Brandchefen får enligt förordningen en bättre ställning vid ärendenas behandling än enligt byggnadsstadgan. Enligt 55 § är nämligen *byggnadsnämnden såsom tillståndsmyndighet skyldig att samråda med brandchefen*.

Vidare stadgas i 17 § att brandchefen skall, där särskilda omständigheter ej föranleda annat, deltaga i *avsyning*. Det synes sålunda vara väl sörjt för att brandchefen hålles väl å jour med vad som inom hans område föresiggar inom förordningens ram.

Försäljning

Beträffande försäljning gäller att tillstånd i regel erfordras av byggnadsnämnden för yrkesmässig verksamhet. Viss mindre farlig försäljningsverksamhet må enligt Kommerskollegii föreskrifter ske efter anmälan till brandchefen. Försäljningsställe för vilket tillstånd meddelats skall avsynas, varvid brandchefen skall deltaga om icke särskilda förhållanden till annat föranleder.

Transport

Här är det huvudsakligen tankbilstransporterna som är av intresse. Liksom hittills skall tankbil godkännas efter besiktning. Sådan har i regel hittills utförts av brandbefäl, men nu stadgas att besiktningen skall utföras av "bilinspektör eller annan lämplig person, som kollegium förordnat på förslag av länsstyrelsen". Detta torde komma att innebära att besiktningarna i stort sett kommer att övergå till bilinspektörerna, som lämpligen företager sådan besiktning samtidigt med den vanliga fordonsbesiktningen. Vidare föreligger en skärpning i bestämmelserna, enär besiktning endast gäller högst 3 år i sänder.

Vissa ordningsföreskrifter, införande av eld m m

En fråga som inte kunnat lösas riktigt korrekt enligt den gamla förordningen har varit medgivande att införa eld i samband med svetsning och dylikt vid reparationsarbeten och nybyggnader inom områden där förbud mot förande av öppen eld råder. Hittills har ju sådant medgivande egentligen endast kunnat utfärdas av Sprängämnesinspektionen, som emellertid av praktiska skäl måste delegera denna sin rättighet till brandchefer, säkerhetsingenjörer och vissa upplagsföreståndare. Enligt den nya förordningen, 51 §, kan praktiskt taget permanent tillstånd för reparationsverkstäder och reparationsplatser inom oljeraffinaderier, oljeupplag och kemiska fabriker, vilka gäller tillsvidare, meddelas av tillståndsmyndigheten om det rör tillståndspliktig verksamhet.

Ifråga om tillfälliga arbeten även inom icke tillståndspliktig verksamhet kommer särskilda anvisningar att utfärdas av Kommerskollegium, enligt samma principer som ovan.

Nya ämnesgrupper under förordningen

Under den gamla oljeförordningen hör huvudsakligen petroleumprodukter samt en

del andra lättflyktiga och brännbara oljor jämte en del lacker och dylikt innehållande sådana lösningsmedel. Huruvida kompositioner innehållande brännbara ämnen faller under den gamla oljeförordningen eller inte, har i många fall visat sig svårt att avgöra på grund av svävande och i bland egendomliga definitioner. Genom att förordningens giltighetsområde utsträckts, hoppas man komma ifrån dessa svårigheter. För att inte onödigtvis försvåra allmänhetens och näringslivets befattning med dylika varor av mindre farlig natur, har det givits möjligheter åt Kommerskollegium att medgiva lindrigare bestämmelser eller undantag. Genom att Kommerskollegium skall utge en förteckning över de mera allmänt förekommande brandfarliga varorna med angivande av farlighetsklass och viktigare egenskaper blir det i de flesta fall fullt klart vilka varor som hör till förordningen och hur de skall klassificeras. Beträffande nya varuslag kommer förteckningen att utgöra en god utgångspunkt för deras bedömning och klassificering.

En helt ny grupp ämnen utgöres av *brännbara gaser* av vilka hittills endast de kondenserade gaserna, gasol och liknande, faller under den gamla förordningen. Vätgas, acetylen m fl kommer sålunda in under den nya förordningen, varvid dock är att märka att distributionen av stadsgas undantagits. Särskilt framställning och distribution av acetylgas kommer emellertid att medföra åtskilliga nya arbetsuppgifter i det här sammanhanget, enär acetylgasverk och dissousgasstationer faller under den nya förordningen.

Av denna översikt framgår att åtskilliga nya arbetsuppgifter och nya tekniska bestämmelser är att förvänta i och med att den nya förordningen träder i kraft. Allt eftersom de tekniska föreskrifterna och anvisningarna blir färdiga torde det finnas anledning att återkomma med ytterligare synpunkter och kommentarer.

Övergången till den nya förordningen kommer sålunda att innebära åtskilliga problem av såväl administrativ som teknisk natur. I samband härmed torde det vara särskilt angeläget att framhålla vikten av att man genom samarbete söker åstadkomma en likformig tillämpning på en säkerhetstekniskt tillfredsställande men samtidigt ekonomiskt rimlig nivå.

Brandkatastrofen i Los Angeles

Den stora brand, som rasade i Los Angeles omgivningar i början av november föregående år och där ödelade omkring 450 hem, var varken den första eller den största, som härjat i Californien under senare årionden. I Berkeley förstördes genom brand icke mindre än 640 byggnader år 1923 och bland storbränder under senare tider kan nämnas busk- och skogsbranden i Laurel Canyon för två år sedan samt Hollywood-branden i maj föregående år. Vid båda dessa bränder inskränkte sig skadorna inte till träd- och buskterräng utan en hel del byggnader brändes ned, helt eller delvis, vid förstnämnda branden ett 50-tal och vid den sistnämnda mellan 15 och 20.

Californien och speciellt då området kring Los Angeles har särskilt varit utsatt för konflagrationer av varierande omfattning. Orsaken härtill har närmast berott på de säregna förhållanden, som där är rådande beträffande klimat, terräng och vegetation. Statliga och kommunala myndigheter har i medvetande om dessa stora brandrisker nedlagt ett intensivt arbete och stora kostnader för att på effektivt sätt kunna möta katastrofotillbud.

Den stora faran ligger i att bränder lätt uppstår i den busk- och snårterräng, som här är speciell. Vegetationen klänger sig upp efter de branta sidorna av kullar och bergskedjor utefter Stilla-havskusten. Solvärmens är stark och nederbörden ofta mycket ringa. Sålunda omtalas, att sedan den 1 juli 1958 till den 6 november 1961 hade endast 480 mm regn fallit i den trakt, där den här omtalade branden utbröt. Buskvegetationen blir torr som fnöske. Buskveden är olje- och kådrik och när de kruttorra snåren blir upphettade, avger de gaser, som kan antändas explosionsartat.

Starka vindar uppstår lätt och särskilt fruktad är den heta och torra *Santa Ana-vinden*, vilken kommer från nordväst. Vid brandtillfället i november rädde en nordlig vind, som stundom nådde en hastighet av 15–16 m/s. Vid andra tillfällen har vindstyrkor av 30 à 40 m/s uppmäts. Dagen före branden konstaterades en luftfuktighet understigande 10 %. Risken för att en utbruten brand i snår och buskar kunde få oroväckande

snabb spridning gjorde, att brandmyndigheterna i enlighet med uppgjorda skyddsplaner dagarna före brandens utbrott hade utplacerat brandstyrkor på strategiska punkter, bl a inom Santa Monica-området.

Inom hela denna region ligger mängder av exklusiva och dyrbara villor, många bebodda av filmsens folk. Brandmyndigheterna har sedan årtal tillbaka varnat för den ytterst brandfarliga taktäckning, som användes på ett flertal av byggnaderna. Taktäckningen består av träspån eller rättare träskivor, vilka förekommer i tjocklekarna 10 mm ("*shingle*") och 25 mm ("*shake*"). Ur hållfasthetssynpunkt är de tjockare att föredraga, men ur brandfaresynpunkt är de likartade. Under de rådande klimatiska förhållandena blir dessa spåntak snustorra och följaktligen mycket lättantändliga.

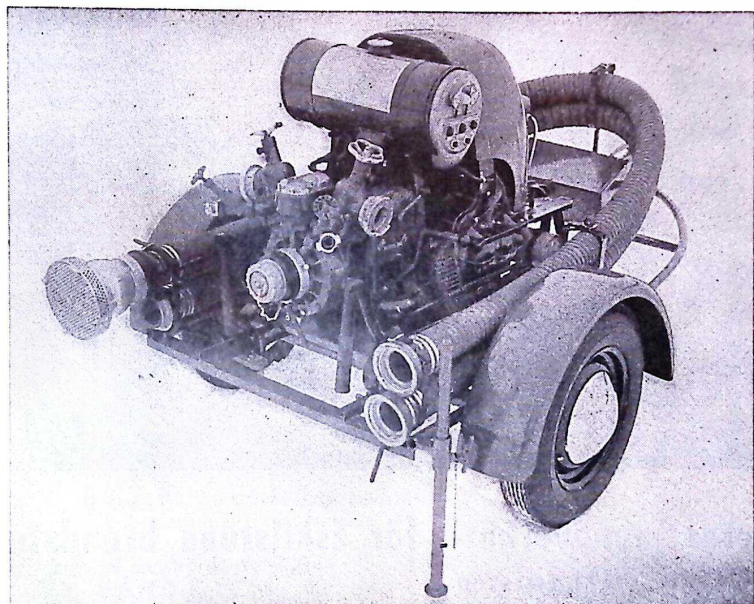
Risken för spridning av en brand inom detta område av Californien är mycket stor. Det uppstår nämligen snabbt uppstigande, termiska luftströmmar efter bergssidorna, vilka strömmar högre upp kan korsas av andra vindriktningar. Detta förhållande gav under här omtalade brand en oroväckande stor spridning av denna i flera riktningar.

Men nu till vad som hände:

Vid 8-tiden på måndagsmorgonen den 6 november föregående år utbröt brand i buskterrängen i en dalgång på norra sidan av bergskedjan Santa Monica inom Bel-Air-regionen. Som ovan nämnts blåste en kraftig, byig vind i nordlig riktning och luftfuktigheten var exceptionellt låg på grund av den långvariga torkan. Varningen "*risk för skogsbrand*" hade utgått och brandkårsavdelningar var utplacerade på platser, som ansågs lämpliga. I detta sammanhang kan nämnas, att brandmännen var specialtränade för bekämpning av skogs- och snårbränder, men dessutom även övade i en särskild teknik för skydd och släckning av byggnader. (Ett av de sätt, som därvid användes, var att brandmännen tog skydd i huset, medan elden svepte förbi och därefter snabbt rusade ut för att slå ned den brand, som eventuellt satt sig fast i byggnaden.)

Fråga "HENRIKSSONS"

när utrustningen skall kompletteras

HEBRA 900 VW — en modern motorspruta med värdefulla egenskaper

Det lönar sig även för Eder att anskaffa **HEBRA 900 VW**

Välkommen med Eder förfrågan!

För alla materielfrågor rådgör med oss!

HENRIKSSONS BRANDREDSKAP

STOCKHOLM

Tel 20 78 22

-23 -24 -25

GÖTEBORG

Tel 11 70 74

MALMÖ

Tel 97 59 42

SUNDSVALL

Tel 129 89

JÖNKÖPING

Tel 241 10

Ensamförsäljare i Sverige för TEMPEX eldskyddskläder

Aukt. återförsäljare för Jonsereds Terylene- och linnebrandslangar

FIRMAN GRUNDAD 1828

UTNYTTJA VÅR ERFARENHET!

Modernt manöverbord för Eskilstuna brandstation — levererat av LM Ericsson

Manöverbordet är försett med utrustning för kontroll och manövrering av:

- Alarm- och hjälptelefon
- Trafikradio
- Telefonväxel
- Stationsalarmering (över högtalare)
- Vagnhallstablå
- Alarmbelysning
- Utryckningskontroll
- Trafiksignaler
- Elektriskt portlås
- Bomkontroll
- Snabbtelefonanläggning
- Porttelefonanläggning
- Personsökaranläggning (över högtalare)
- Tyfonalarmering m. m.

LM ERICSSONS SVENSKA FÖRSÄLJNING AB

STOCKHOLM 1, Kungsgatan 33, Box 877, Tel. 010/22 31 00
GÖTEBORG 2, Stora Badhusgat. 20, Fack, Tel. 031/17 09 90

MALMÖ 4, Stora Nygatan 29, Fack, Tel. 040/711 60
SUNDSVALL, Rådhusgatan 1, Telefon 060/550 90

Larm gick per telefon till ett par av de utplacerade brandstyrkorna. Gnistor från buskbranden fördes av vinden söderut och antände på sin väg nya snår samt lättantändliga spåntak. Över 75 % av husen i Bel-Air-området hade spåntak av typerna "shingle" och "shake".

Till en början lyckades brandmännen hålla brandens flanker och skyddade en hel del byggnader för antändning. Emellertid spred sig branden upp efter dalens starkt stigande sidor och kastade sig över Mulholland Drive. I denna riktning låg hemmen för 4.000 människor. Den första och viktigaste uppgiften blev därför att varna alla dessa människor och igångsätta evakueringen av det hotade området. Blott en kvarts timme efter det brandlarm givits hade den stora katastrofplanen för räddning och släckning trätt i funktion.

De heta luftströmmarna förde gnistor och brinnande flak från spåntaken upp till 600—900 m höjd, där de greps av en stark sydvästlig vind. Denna förde bränderna långt bort från den ursprungliga brandplatsen i Bel-Air till Brentwood, ett avstånd på över 3 km. Att bränderna på dessa båda platser stod i samband med varandra klargjordes av, att man i Brentwood fann rester av flygbränder i simbasängar och gräsplaner. En del avskilt belägna hus antändes och brann ned till grunden, då andra hus och trädgårdar i trakten däromkring knappast blev rörda av elden.

Katastrofen inskränkte sig nu inte till "buskbrand" utan branden kastade sig från hustak till hustak och man tvingades att utnyttja varje tillgänglig brandman och all redskap för att begränsa elden till vissa områden och byggnader.

På så sätt lyckades man minska eldens spridning över de södra och västra flankerna. En god hjälp till det förbättrade läget var, att den fruktade Santa Ana-vinden minskade i styrka mot måndagsaftonen.

På den östra och mindre rökinhöljda fronten skedde angreppen med framgång mot eldhärdarna genom upprepade *bombningar från luften med vatten-boratlösningar**.

Redan strax efter kl 9 på måndag förmiddag gjordes en partiell inkallelse av tjänstefri

brandpersonal och tidigt på tisdagsmorgonen inkallades all fri personal. På ett tidigt stadium på måndagen insattes på särskilt kritiska punkter avdelningar av brandmän från stationer i det centrala Los Angeles tillika med folk från hamnens brandpatruller. Mer än 3.100 man och omkring 240 brandfordon var i aktion. I luften arbetade 12 flygplan och 5 helikoptrar med spanings- och släckningsuppgifter. Bemanningen av Los Angeles brandstationer ombesörjdes av manskap och fordon från brandkårerna i 24 grannsamhällen.

Ett allvarligt och mycket oväntat problem uppstod, när det visade sig att *radioförbindelserna mellan ledningen och de olika brandavdelningarna inte kunde bringas att funktionera tillfredsställande*. Tätt rök och heta gaser äro kända som elektriska ledare, men det är inte klarlagt, om de intensiva, termiska luftströmmarna absorberade radiomeddelandena eller om missödet kom som resultat av kollisioner mellan de två tillgängliga radiofrekvenserna. Ett par hundra brandfordon försökte nämligen samtidigt transmittera meddelanden till varandra och till den fasta ledningen av hjälpaktionen. Resultatet blev, att platscheferna hade liten eller ingen möjlighet att tillkalla hjälp i kritiska situationer.

Minst 63 hem vid Linda Flora Drive blevo nedbrända till grunden. Bilden visar fjärdedelen av dem och den svårbemästrade terrängen.

*) Denna släckningsmetod kommer att behandlas i en kommande artikel.

(Myndigheterna har begärt att få disponera över flera radiofrekvenser för att undvika att i framtiden liknande missöden skall inträffa. Härvid önskas en särskild frekvens för högsta brandledningen och andra frekvenser för rutinförbindelser och materialrekvisitioner etc.)

När Bel-Air-branden var som intensivast, upptäcktes en ny brand, vars ursprung ej blivit klarlagt, mer än tio kilometer västerut. Den spred sig i sydlig riktning till Topanga Canyon. Det var Los Angeles County Fire Department, som fick ta ansvaret för bekämpandet av denna brand. Den har ej rubricerats som konflagration, men "snårbranden" svepte med sig nio byggnader redan på ett tidigt stadium och härjade över ett avsevärt område.

Samtidigt upptäcktes även en annan, mindre brand en kilometer öster om Bel-Air-området. Den släcktes dock snabbt genom boratbombning från luften och eftersläckningen ombesörjdes på marken av ett par brandkårsavdelningar.

Under Bel-Air-Bentwood-bränderna härjades av elden över 5.000 acres (2.025 hektar) busk- och skogsmark samt mer än 450 villor och 180 andra byggnader förstördes. Av dessa villor var mer än 300 spåntakklädda.

Brandmän och villaägare lyckades många gånger slå ned ströbränder genom att sopa undan glöd och antända takspån eller att släcka med hjälp av trädgårdsslangar, innan branden fått allvarligt fäste. Det största problemet med dessa trätak var bristen på folk och tid för effektiva angrepp. Så tex var fyra personer sysselsatta på taket av ett stort hus för att skydda detta från antändning av den skur av gnistor, som regnade ned, men de kunde ej fort nog släcka på ett ställe förrän branden tog fart på ett annat.

När ett spånklätt tak blivit lokalt antänt,

Sär här såg det ut, när ett spånklätt tak antänts.

Många fällningar av boratlösningar gjordes av flygplan. Den bästa effekten erhöles på östra brandflanken, där bombningen stoppade brandens spridning. Ett plan släckte en misstänklig brand kort efter den börjat, varefter markpersonal hade ett lätt arbete med eftersläckningen.

var det endast fråga om minuter, innan hela taket och därmed huset var övertänt. Gnistor och glöd från dessa bränder fångades av uppåtgående termiska luftströmmar, varigenom nya snår och buskar samt andra byggnader hotades att antändas.

Att de av myndigheterna på förhand uppgjorda släckningsplanerna ej kunde förhindra katastrof berodde på många samverkande omständigheter. Först bör nämnas de i och för sig kända terrängförhållandena med branta släntor klädda med olje- och kådrika buskar och snår, som på grund av regnbristen var kruttorra. I denna kuperade terräng var vägarna smala och kurviga, vilket försvårade eller förhindrade framforsling av erforderlig släckningsmateriel. Inom Bel-Air-området fanns egentligen endast en för brandfordonen användbar väg, vilken ledde till bergåsens topp. Övriga mindre vägar löpte längs med dalsidorna och slutade vanligen som återvändsgränder.

En annan omständighet, som i hög grad försvårade släckningsarbetet, var vattenbristen. Inom Bel-Air-området, där huvudbranden rasade, var vattentillgången mycket god för normala förhållanden och med väl placerade

Riksförbundets 50-årsjubileum

högtidlighålles i samband med årsmötet den 16 maj i Stockholm.

Som framgår av bilagt program — och på sista sidan införda anmälningsformulär — avhålles under tiden 15—17 maj årsmötet med Svenska Brandkårnas Riksförbund, Svenska Brandskyddsföreningen, Svenska Brandbefeålets Riksförbund och Stockholm läns Brandkårsförbund, varjämte separata sammanträden ordnas för dels kommunalmän, dels Svenska Brandingenj rsf reningen, allt under den samlande rubriken

Brandförsvars-Kongress 62

Just Er närvaro är viktig vid årsmötet! Då beräknas nämligen den synnerligen betydelsefulla frågan om eventuell sammanslagning av landets tvenne frivilliga brandf rsvarsorganisationer komma att upptagas till avgörande.

Insänd snarast Er anmälan.

Reservera rum i tid.

brandposter. När emellertid branden tilltog i styrka uppst lides helt orimliga krav på vattenledningssystemet. Brandmännen ställdes många gånger utan vatten genom att ej endast husägarna inom hotade områden utan även folk kilometervis från brandplatsen öppnade sina vattenkranar, fyllde badkar och bas nger, satte igång sina under markytan lagda bevattningsanläggningar och besprutade hus-tak och vegetation med sina tr dg rdsslangar. Det hände t o m att brandmän, som inträngde i villor för att stänga fönster och dra ned persi nner, fann badkar och diskhoar flödande över av vatten.

Allt detta förorsakade till en början att vattentrycket på kullarna blev otillräckligt eller helt försvann. Däremot var det fortfarande något så n r tillfredsställande i dal-gångarna.

På berg sen fanns tvenne vattenbassänger, tillsammans rymmande 5.750 m , vilka enligt uppgift r mdes på 10 minuter. Pumpstationerna f r det aktuella området kunde vid full kapacitet lämna över 100.000 l/min, en högst avsevärd mängd. En helt nybyggd pumpstation togs under branden i bruk trots att den ännu ej var slutf rgit klar och officiellt godkänd.

Vad som kanske mest av allt förorsakade brandens stora och snabba spridning var den starka vinden. Vindstyrkan uppgives till 35

mph eller 15,7 m/s. Det har dock även sagts, att vindstyrkan varit upp i 30   40 m/s.

Ännu har några definitiva uppgifter inte lämnats angående brandens orsaker, förlopp och efterverkningar, men värdet av de 450 villorna och 180 andra byggnaderna ha an-givits till 25 miljoner dollars eller 130 miljoner kronor. Värderingen synes vara väl optimis-tisk och kommer säkerligen att justeras.

Kan man redan nu tala om de lärdomar, som denna katastrofbrand givit? Ja, ännu en gång har man fått bekräftat sp ntakens stora eldf ngdh t och därmed nödvändigheten av, att snabbt övergå till säkrare t kt cknings-material.

Buskar och annan sn rvegetation måste bort från villornas omgivningar, vägarna måste göras framkomliga f r brandfordonen och folk måste lära sig att hushålla med vattnet vid brandtillf llen. Detta sista  r en uppgift ej blott för innevånarna i brandhotade om-råden utan gäller även för brandmännen själva.

Vad vi här i landet kan ha att lära av branden,  r ännu för tidigt att yttra sig om; förhållanden beträffande klimat, terräng och bebyggelse äro alltför olika mellan Californien och Sverige för att en direkt jämförelse skall kunna göras. Men, n r den slutliga redog rel-sen från branden föreligger, finns kanske skäl att återkomma.

U. A.

Originell skumsläckningsmetod

Vid en brand i en affärsbyggnad den 19 oktober 1961 i Greensbury, Pennsylvania, använde sig brandkåren av en släckningsmetod, som inte hör till de vanliga. Vi återger ett sammandrag ur *Fire Engineering*, december 1961.

Den affär, som eldhärjades, var inrymd i en f d biograf med yttermåtten 10×40 m. Ytterväggarna var av sten medan bjälklagen i de fyra planen var av varierande slag. Sålunda var bjälklaget mellan källare och bottenplan uppfört i trä på pelare av stål, allt oskyddat.

En timme innan stängningsdags befann sig ett 40-tal personer i byggnaden då man upptäckte rök från källarlagret, som stod i öppen förbindelse med de övriga affärsplanen. Röken tilltog så snabbt att endast de, som befann sig i bottenplanet kunde ta sig ut. I övriga plan fanns sexton personer, av vilka brandkåren kunde rädda elva medan de övriga fem (ägaren och fyra anställda) omkom.

Släckningen blev besvärlig inte minst genom att en trång gränd på byggnadens baksida fylldes med rök. Angreppet gjordes därför i huvudsak från framsidan med 6 st 2 1/2" och 14 st 1 1/2" slangledningar. Flera håll togs upp i golvet till källaren och man använde speciella källarmunstycken (av spridartyp) men ansträngningarna ledde inte till något resultat.

Man tillgrip då ett par skumaggregat, som kåren förfogade över. Det större av dessa, som var bogserbart, hade en kapacitet av 1.275.000 l/min. Som luftpump användes en propellerfläkt med en diameter av 1,5 m. Skummet som alstrars är ytterst poröst och man räknar med ett skumtal omkring 1.000 (våra vanliga skumrör kör som bekant med ett skumtal omkring 7). Aggregatet anslöts till fastigheten med en slang med ca 2 m diameter.

Efter ungefär fem minuters körning hade man fått in så mycket skum att det trängde ut genom ett par öppna fönster i tredje våningen i husets baksida. I samma veva minskade rökutvecklingen så mycket att den inte utgjorde något hinder för de fortsatta utomhusarbeten. Byggnaden hölls skumfylld hela natten genom påspädning med jämna mellanrum. Nästa morgon togs skummet bort (hur sägs inte men det kanske blåstes bort?). Man hittade ett par smärre eldhärdar i källaren men dessa släcktes snabbt med en smalslang.

Källaren blev totalskadad, bl a rasade träbjälklaget ner. I övriga plan uppstod praktiskt taget bara rök-skador. Skummet tycks inte ha förorsakat någon skada.

Av artikeln framgår även att skumaggregatens fläk-

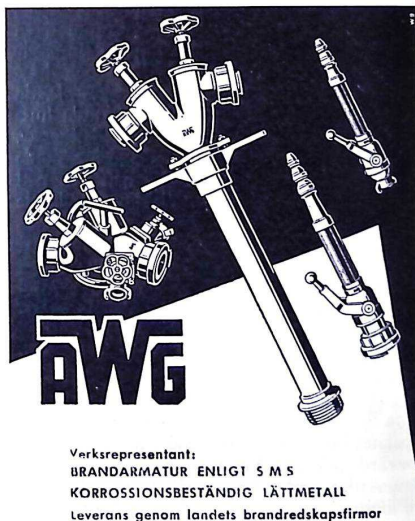
tar kan användas för tvångsventilation. Röken i den tidigare nämnda gränden blev ganska snart så tjock att brandpersonalen inte kunde uppehålla sig där utan rökskydd. Man satte då in det mindre aggregatet, som var monterat på en jeep och som hade en kapacitet av 850.000 l/min, och lät luftströmmen blåsa längs med gränden (vindstilla rådde vid tillfället).

Den här relaterade släckningsmetoden med stora mängder högporöst skum lär vara en gammal uppfin- ning, som bl a användes vid gruvbränder. Allt enligt ingenjör Lars Eriksson på Skumsläckningsbolaget, som hade mycket mer om det här att berätta. Red borde be- honom skriva en artikel och vidareutveckla ämnet!*)

Det skulle bl a vara intressant att veta om det här skummet kan användas vid fartygsbrandsläckning. I England har man nyligen lancerat släckning med för- bränningsgaser vid brand bl a i lastrum. Det förefaller som om högporöst skum skulle kunna vara ett gott alternativ eftersom kapaciteten tydligen kan göras avsevärt större och man slipper den noggranna tät- ningen av brandrummet.

Göran Bergström

*) Se nästa sida. Red.

Verksrepresentant:
BRANDARMATUR ENLIGT S M S
KORROSIONSBESTÄNDIG LÄTTMETALL
Leverans genom landets brandredskapsföretag

EWERT WILHELMSSON
BRANDREDSKAP · Vagnhärad Tel. 0156/10029

Flygande skum

Det är säkert många som ännu minns skumsläckningens genombrott i mitten av 1930-talet. Tron på det nya släckningsmedlet var så stark att många då ansåg att allt kunde släckas med detta undermedel. Det går fortfarande historier om släckningar av vindsbränder, halmstackar och andra objekt med skum. Och de flesta av oss dra' nog på smilbandet, då vi hör sådant berättas. Samma sak har fö hänt med efterkrigstidens olika släckningsmedel.

Nu tycks återigen skummet kommit speciellt i blickpunkten genom de amerikanska försöken med *mycket torra skum*. Det var i början på 50-talet som man i en amerikansk kolgruva första gången använde skum av skumtal ca 1.000, dvs en förskumning av sådan grad att en liter vatten med skummedel ger 1.000 liter skum. (Normalt arbetar vi med skumtal 6—10.)

Detta skum producerades på ett enkelt sätt. Tvärs över mynningen till gruvan spändes ett nät mot vilket skumvätske-vattenblandning sprutades genom dimmunstycken, dvs på samma sätt som skedde i de skumspinkler som

första gången utexperimenterades i Sverige 1949 och som senare patenterats i en rad länder.

Den vätska som sprutas mot nätet bildar hinner i nätöppningarna. Vätskeduschen från dimmunstycket drar med sig mycket stora luftmängder och denna luft pressar ut vätskehinnorna, som avsnöras och bilda skumblåsor. För att uppnå en hög "verkningsgrad" i en skumspinkler fordras att dropparnas anslagsvinkel och hastighet mot nätet äro rätt valda.

I en "skumspinkler" av jätteformat för en tunnelöppning blir "verkningsgraden" mycket dålig och vidaretransporten beroende av naturlig eller artificiell ventilation i riktning mot eldhärden.

Den av brandkapten Bergström relaterade anordningen utgör förmodligen en utveckling enligt de teorier och idéer, som den tyske forskaren Erich Manegold publicerat i "*Schaum*" under rubriken "Flygande skum".

Den av Manegold använda anordningen bestod av ett kar med skumvätske-vattentillförsel till jämn nivå. I detta "bad" var ett cirkulärt och roterbart nät nedsänkt till hälften. Nätet drevs runt och efter "dopningen" kvarstod då vätskehinner i varje öppning i nätet. Bakom nätet var en propellerfläkt monterad och denna blåste luft mot och genom nätet och skumblåsor fylldes och avsnördes i snabb takt. Med varmluftfyllning fick Manegold sitt "Flygande skum".

Amerikanerna har tydligen kompletterat Manegolds anordning med en grov skumslang för att leda skummet till användningsplatsen.

Förutom vid de av brandkapten Bergström omnämnda tillfällena har "skumfläkten" provats mycket ingående i gruvor med gott resultat. Från svenska gruvförvaltningar har det nu även meddelats intresse och en provanordning kommer snart att vara klar för visning i Göteborg eller Stockholm.

Brandkapten Bergströms fråga om nyttan av att använda denna typ av skum för vissa typer av bränder i fartyg synes vara relativt enkel att få besvarad. Den omnämnda provanordningen kan säkerligen få provas vid Marinens skolor i full skala och mot brand av önskad omfattning.

Jag hoppas således att rapporter och bilder från kommande försök skall kunna publiceras i Brandkärstidskrift.

Lars Eriksson

Önskas köpa

1 st Begagnad ambulans i gott skick

Eriksbergs Mek. Verkstads AB

Tel 031/22 8100

Sportdykare

5 mm neoprenegummipl. 90×90 cm

32 kr per pl. med påritat mönster

4 pl. kompl. dykardräkt

Tel efter kl 17.00 010/25 59 40, 87 19 48

Kairo brandkår anno 1962

Brandkapten Nils Friman, Stockholm, och fn vid Svenska FN-bataljonen i Egypten, har sänt Brandkärstidskrift denna intressanta redovisning för brandförsvaret i Kairo.

Den 2 januari i år kl 12.00 kommer brandchefen i Kairo, *Commandant Anour Zatar* per bil med hög fart och med påslagna sirener till sin huvudbrandstation för att träffa besökaren från Stockholms brandkår.

Brandchefen har i likhet med alla sin 25 officerare fullständig polisutbildning vid polisakademien bakom sig; examen år 1941.

I förrummet till brandchefens expedition finns bl a en minnestavla över de tolv brandmän som förolyckats i tjänsten sedan 1919 och på ömse sidor om minnestavlan genomlysta illustrationer visande livräddning över stege ur byggnad i brand. På samma vägg ytterligare en tavla med hela Koranen skriven i petitstil. En modell av en engelsk ångspruta från sekelskiftet ger en första antydning om denna brandkårs tidigare utveckling.

Väl inne i brandchefens rum lämnas så diverse statistiska uppgifter om brandkåren medan vi dricker egyptisk coca-cola ur president-Nasser-prydda glas.

Brandkårens numerär: 2.000 man (f d soldater eller poliser).

Antalet fordon: 200 st.

Antalet brandstationer: 35 st, varav en huvudbrandstation.

Antalet invånare inom släckningsområdet: 3 milj.

Antalet bränder per år: 2.200 (samma antal som i Stockholm).

Brandskador år 1960: LE 100.000 (1,2 milj sv kr).

Genom brand omkomna personer per år: 5—7.

Tjänstgöringssystem: Varannandygstjänst, officerarna, som i de flesta fall ha sin tjänstgöringsplats på huvudbrandstationen, ha jourtjänst, 2. vakt osv ett tredjedels dygn i taget.

En veckolång brandskyddskampanj anordnas i oktober månad varje år. Samtalet glider så över till besvärliga bränder. Någon allvarlig brand i kallare har inte inträffat under de två sista åren. — Det stora nybyggda lyxhotellet Nile Hilton — i tretton våningar med tre säkerhetsrapport — bekymrar brandchefen eftersom han inte kan komma intill byggnaden för resning av maskinstegar på grund av

en tre meter hög mur minst 10 meter från byggnaden. — Brandchefen demonstrerar så en meterlång nätsluten modell av en maskinstege, som tillverkats i brandkårens verkstäder.

Så följer en rundvandring inom valda delar av den 100-åriga brandstationen. — Vissa planer föreligger att ersätta den nuvarande stationen med en ny. — Strax intill brandchefens expedition ligger radioexpeditionen, som har 60 rörliga stationer anslutna; samtliga placerade i brandfordon eftersom ambulans-transporter skötes av en privat institution.

Vi tar oss ned på gården via en utvändigt trappa. Verkstäderna inspekteras dvs snickeri-, mekanisk-, laddnings-, förråd osv. Larmcentralen ligger i bottenvåningen och består av en dubblerad växel samt signalanordningar för utgående alarmering. Strax intill ligger vagnhallen där olika sätt att ta sig nedför glidstång demonstreras. Det mest raffinerade var med huvudet före och armarna utåt. Så slås larm och personal tillhörande första utryckningen rinner utför glidstångarna på konventionellt sätt och två brandfordon lämna stationen inom 15 sekunder. Andra utryckningens fordon köres fram. Nytt larm och en andra utryckning lämnar stationen med samma snabbhet. — Naturligtvis bär posterna runt byggnaden vapen. — En av posterna utanför portarna hejdar vid utryckning den förbipasserande trafiken med en röd flagga.

Fordon och utrustning är av engelskt ursprung, t ex hjälm, emblem på uniformer osv. Under de sista åren ha dock japanska fordon inköpts. Med stolthet uppvisas några inhemska produkter.

Besöket har präglats av en fast vilja att visa upp en militärt högtstående brandkår.

Överlappsgärningar

Sorgligt nog, naturligtvis — det brann i huset och brandkårens personal kämpade tappert.

Husfadern i familjen i tredje våningen fick plötsligt se brandmän komma kånkande med en stor flygel.

— Var kommer den ifrån, undrade han.

— Tredje våningen. Branden hotade att sprida sig dit och så tänkte vi...

— Tack snälla vänner, mumlade mannen beslutsamt, men uppriktigt sagt gör ni mig en stor tjänst om ni bär upp den igen.

Brandförsvarsmål i Regeringsrätten 1962

(Dnr 3714/59 Inr-dep)

Ang röktrycksprovning

Enligt 29 § i en av länsstyrelsen för Linköpings stad den 18 juli 1947 fastställd brandordning åligger det skorstensfejaren att undersöka, huruvida rökgångar, eldstäder, imrör och ventilationsrör mm äro författningensligt utförda och att innan rökrör från värme-panna tages i bruk verkställa röktrycksprovning därav. Enligt 36 § brandordningen erhåller skorstensfejaren enligt antagen och fastställd taxa betalning för utfört sotnings-, besiktning- eller liknande arbete. I gällande taxa å skorstensfejareavgifter för staden angives att sotaren skall i årlig avgift åtnjuta vissa belopp för särskilda under mom a)—d) i taxan angivna åtgärder.

Vid sammanträde den 29 maj 1956 beslöto *stadsfullmäktige i Linköping*, att engångskontroll av rökrör till värmepanna i fastigheter byggda före år 1946 skulle äga rum, att denna kontroll skulle vara genomförd under en tidsrymd av högst tre år, att staden skulle svara för kostnaderna i de fall, där fel ej kunde upptäckas på rökrören, men att vederbörande fastighetsägare i annat fall skulle avkrävas ersättning för provtryckningen, att av dessa beslut föranledda kostnader, beräknade till 10.000 kronor, skulle bestridas av stadsfullmäktiges anslag till oförutsedda utgifter i 1956 års stat, att i 29 § i den för staden gällande brandordningen införa ett nytt moment, av följande lydelse: "Rökrör till värmepanna skall till förebyggande av trossbottenbränder och koloxidförgiftningar och dylikt vart femte år underkastas täthetsprov", att i gällande taxa å skorstensfejareavgifter för Linköpings stad införa ett nytt stycke c) av följande lydelse: "För röktrycksprovning av rökgångar, imrör, avgas- och ventilationskanaler må uttagas en ersättning med sammanlagt 5 kronor för de två nedersta våningarna och med 3 kronor för varje överliggande våning som skorstenen genomlöper; dock att, där skorstenen berör även grannfastighet, ersättning enligt överenskommen må ifrågakomma", samt att stadsfullmäktiges beslut i de tvenne sistnämnda att-satserna skulle underställas länsstyrelsens prövning.

I skrivelse, som inkom till länsstyrelsen den 4 juli 1956, hemställde stadsfullmäktige, att länsstyrelsen ville fastställa beslutet i vad det avsågs ändringar och tillägg i brandordningen och taxan.

Över stadsfullmäktiges beslut anförde civilingenjören *Gunnar Gavel* i Linköping besvär hos länsstyrelsen och anförde därvid i huvudsak: De av stadsfullmäktige beslutade proven ingingo, därest de vore behöfliga, i

fullgörandet av stadens skyldigheter i fråga om brandsyn. Enligt brandstadgan ägde kommun icke uttaga ersättning för brandsyn. Taxan för sotning hänföorde sig blott till själva sotningsarbetet. Följaktligen hade stadsfullmäktige överskridit sina befogenheter genom beslutet om uttagande av ersättning för röktrycksprovning och strede besluter därom mot brandlagstiftningen. Gavel yrkade därför att länsstyrelsen måtte upphäva dels de delar av beslutet, enligt vilka taxan å skorstensfejareavgifter skulle föres med en ny bestämmelse om uttagande av ersättning för verkställd röktrycksprovning eller ersättning eljest skulle utkrävas för utförda prov, dels ock annan del av beslutet, vilken möjligen kunde anses stå i oskiljaktigt sammanhang med frågan om ändring av taxan.

Gavel hemställde därjämte i särskild skrift till länsstyrelsen, att fastställelse måtte vägras å stadsfullmäktiges beslut angående ändring i sotningstaxan och, därest besluter i denna del skulle anses oskiljaktligt sammanhänga med beslutet angående tillägget till 29 § brandordningen, jämväl å besluter härutinnan. Till grund härför åberopade Gavel sina nyss berörda besvär och anförde tillika att det icke vore klarlagt, att tillräcklig anledning föreläge att anordna prov vart femte år i alla byggnader, att utredningen snarast talade i motsatt riktning och att det därför vore olämpligt att införa skyldighet att ersätta kostnaden för proven.

Genom överklagade utslaget utlät sig *länsstyrelsen*: Enligt 1 § brandstadgan den 15 juli 1944 skola de bestämmelser, som utöver vad i allmän lag eller brandstadgan eller eljest i vederbörlig ordning föreskrivits äro erforderliga för ordnande av stadens brandförsvar, upptagas i brandordning, vilken enligt 2 § skall antagas av stadsfullmäktige och prövas av länsstyrelsen. Angående fastighetsägarers skyldigheter stadgas i 11 § brandlagen och 12 § brandstadgan, varjämte bestämmelser härom kunna intagas i brandordningen. Stadsfullmäktige måste för den skull anses sakna behörighet att, på sätt beslutats, avkräva ägare av fastighet, beträffande vilken fel på rökrör upptäckts, ersättning för kostnaderna för provtryckning av rökrör till värmepanna i fastighet, byggd före år 1946. På grund härav upphäver länsstyrelsen i anledning av besvären stadsfullmäktiges beslut i vad det avser skyldighet för fastighetsägare att utgiva ersättning för provtryckning, varom nu är fråga. Vidkommande besvär i vad de avse uttagande av ersättning av fastighetsägare för under vart femte år återkommande täthetsprov, så enär sådana täthetsprov icke kunna anses erforderliga ur

brandförsvarysynpunkt samt stadsfullmäktige genom sitt beslut om tillägg till 29 § i brandordningen för staden således överskridit sin befogenhet, prövar länsstyrelsen lagligt upphäva stadsfullmäktiges beslut, såvitt avser ifrågavarande tillägg till 29 § i brandordningen. Jämlikt 29 § i gällande brandordning åligger det skorstensfejaren bland annat att innan rökrör från värmepanna tages i bruk verkställa röktrycksprovning därav. Staden måste anses äga befogenhet att meddela föreskrift om den ersättning, som skall utgå för röktrycksprovning, varom här är fråga. På grund därav lämnar länsstyrelsen besvären över stadsfullmäktiges beslut i denna del utan bifall. Prövningen av frågan om fastställelse av stadsfullmäktiges underställda beslut skall anstå till dess lagakraftgäande beslut i detta besvärsmål föreligger.

I besvären yrkar staden, att länsstyrelsens utslag i vad det innefattar upphävande av stadsfullmäktiges

beslut om tillägg till 29 § i brandordningen måtte undanröjas.

Kungl Maj:t har i nåder låtit sig föredragas ovanberörda underdåniga besvär.

Av vad i målet förekommit framgår, att stadsfullmäktige med ifrågakomna tillägg till 29 § i brandordningen avsett att stadga skyldighet för vederbörande fastighetsägare att gälda ersättning för de i samma tillägg föreskrivna täthetsproven; och enär dessa prov emellertid icke äro av den art, att det jämlikt 11 § brandlagen eller på annan grund ligger inom stadsfullmäktiges befogenhet att stadga dylik skyldighet, varder det slut, vartill länsstyrelsen i överklagad del av målet kommit, av Kungl Maj:t fastställt.

Stig G. Holmberg

Den nya brandlagstiftningen

Som i förra numret redovisades har proposition med förslag till ny brandlag och brandstadga m m förelagts årets riksdag. Redan propositionen rörande lagstiftningen har föranlett en insändare av följande lydelse:

"Undertecknad, som med intresse tagit del av brandlagspropositionen, ber härmed att få ställa ett par principfrågor rörande den nya lagen enligt föreliggande proposition.

1. Vem kommer att vara huvudman för brandsyneverksamheten:

- a) Brandchefen eller
- b) Brandchefen och skorstensfejaremästaren?

2. Är skorstensfejaremästaren sidoordnad eller underordnad brandchefen?

3. Äger brandchefen göra föreläggande i ärende, som rör eldstad, skorsten och rökrör, eller skall han hemställa hos skorstensfejaremästaren att denne gör sådant föreläggande?

4. Skall skorstensfejaremästaren ensam besiktiga oljeeldningsinstallationer?

Sd."

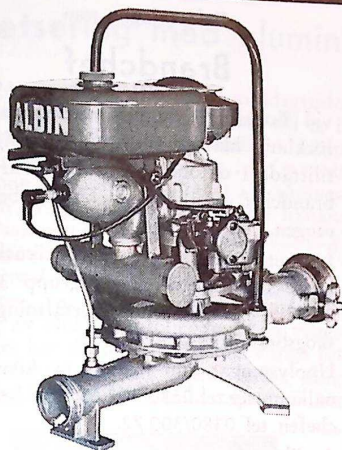
Vi har låtit hovrättsfiskalen C. G. Källner, som varit sekreterare i Brandförsvarsutredningen, taga del av ovanstående insändare. Herr Källner är emellertid icke beredd att för närvarande ingå i svarsmål på några insändare. Detta måste anstå till dess författningarna antagits och utfärdats, bl a med hänsyn till att ändringar i propositionsförslaget kan komma till stånd som en följd av riksdagsbehandlingen.

Emellertid har hovrättsfiskal Källner lovat ställa sig till förfogande för att, så snart den nya lagstiftningen utfärdats, förlöpande i tidskriften besvara insändare.

Läsarna av Brandkårstidskrift uppmanas alltså att till tidskriften under adress "Brandkåren, Norrköping" insända de frågor, man vill ställa om den nya lagstiftningen. Så snart denna utfärdats kommer svaren i tidskriften.

I avvaktan härpå kan det vara lämpligt att de, som har tillgång till propositionen, själva söker svaren på de ovan framställda frågorna.

Red

ALBIN-200

mångsidig motorspruta i lättvikt

*helsvensk, lätt att bära,
lätt att sköta*

ALBIN-200 är den idealiska motorsprutan för industrier och lantgårdar — och den är ett nödvändigt komplement till brandkärnans större motorsprutor. Den lilla sprutan — vikten är bara 23 kg! — kan ögonblickligen insättas på brandplatsen och utnyttja mindre vattentillgångar. Det goda trycket tillåter långa slangledningar — viktigt vid t ex skogsbränder. ALBIN-200 förutsättes användas med 63 eller 51 mm slang som stamledning som sedan kan förgrenas till en eller flera smalslangledningar. ALBIN-200 är den lättaste och handigaste motorsprutan, i förhållande till effekten.

Motor och pump

Den encylindriga tvåtaktsmotorn har en effekt av 3,5 hk vid 3500 r/m och en cylindervolym av 125 cm³. Sprutan har en vertikal, enhjulig centrifugalpump med kapacitet 200 liter/minut vid 4 kg/cm². Både pump och motor är av ALBIN MOTORs fabrikat.

Speciella användningsområden

ALBIN-200 är ett utmärkt redskap även för andra områden än brandsläckning. Den är lämplig för spolning, biltvättning, trädgårdsbevattning, vattenuppföring, spolning av basvägar och skridskobanor etc.

Begär prospekt

på ALBIN-200

från ALBIN MOTOR, Kristinehamn

**Ni möter ALBIN-namnet
på många områden
...överallt betyder det
omutlig kvalitet!**

ALBIN är ett namn som fackfolk inom en rad olika områden förknippar med kvalitet. På sjön, där båtbesättningens liv hänger på att motorn står bi i alla väder... på sjukhus, där patienters liv kan bero av att reservelverkets dieselmotor kan rycka in vid elstopp... inom brandkärnorna, där Albin motorsprutor och brandarmatur räddar liv och egendom... i industrier, där Albin-pumpar och verktygsmaskiner har viktiga uppgifter i produktionen... Albin Motors tillverkningar har ansvarsfulla uppgifter i samhället. Därför har företaget sedan gammalt tagit ansvar genom större precision i produktionen än vad som normalt erfordras. Albin är ett namn för säkerhet.

ALBIN MOTOR Kristinehamn
telefon växel (0550) 150 00

Befattningarna som

Brandchef

och

vice Brandchef

vid Sollentuna köpings brandkår ledigförklaras härmed.

För brandchefsbefattningen gäller:

Lönegrad A 19. Befattningshavaren är skyldig att v upprätthålla brandchefsbefattningen även i Upplands Väsby kommun, för vilken tjänst utgår pensionsgrundat arvode f n 2.508: — kronor/år.

För vice brandchefsbefattningen gäller:

Lönegrad A 16.

För båda befattningarna gäller:

Kompetensvillkor: Brandchefskurs kat I.

Beklädnadsersättning: 525: — kronor/år.

Läkarintyg: Avlämnas efter anfordran på särskilt fastställt formulär.

Tillträdesdag: Den 1 juli 1962 eller snarast därefter.

Tjänsterna är reglerade enligt NTR 1954, NPR 1951 och KFO 1954.

Önskemål om tillgodoräknande av tidigare tjänst för löneklassuppflyttning skall anges i ansökan. Tjänstebostad utanför brandstationen kan anvisas.

Till Brandstyrelsen ställd ansökan, åtföljd av de handlingar sökanden önska återopa, skall insändas till Arbetsförmedlingen, Edsviksvägen 1, Sollentuna, senast den 5 april 1962.

Närmare upplysningar lämnas av brandchefen, tel 010/35 76 65 och brandstyrelsens ordförande tel 010/35 00 31.

Brandstyrelsen

Till Salu

Brandbil Volvo 1952 års modell L 223 Z

Körd 600 mil. Motoreffekten 90 hkr. Hytt för 7 passagerare. Bilen är byggd till skåp utrustad med tank för 900 liter vatten samt Rubergs frontpump 2.250 minutliter. Hjulutrustningen 6 bärande däck 8,25×20.

Vidare upplysningar genom brandchef Harry Bengtsson, tel 040/44 00 03, 44 02 52.

Bara brandkår

Klägerup

Befattningen som

Brandchef

vid Bodafors köpings borgarbrandkår förklaras härmed till ansökan ledig för tillträde 1 oktober 1962, då nuvarande brandchef av åldersskäl lämnar befattningen.

Lön utgår enligt central överenskomst för kategori I ortsgrupp 3 f n 2.037: — kr pr år jämte ersättning för skogsbrandförsvär.

Upplysningar kan lämnas av kommunalkontoret tel 0380/302 65 eller brandchefen tel 0380/300 72.

Ansökningar skall vara Bodafors köpings kommunalkontor tillhanda senast 25 mars 1962.

Bodafors köpings kommunalnämnd

Tjänsten som

Brandmästare

tillika vice brandchef

vid Finspångs brandkår kungöres härmed till ansökan ledig.

Tjänsteinnehavaren skall ha genomgått brandmästarkurs kat I vid Statens Brandskola.

Tjänsten är f n placerad i lönegrad A 13.

Sökande, som för löneklassuppflyttning önskar tillgodoräkna sig tidigare liknande tjänst, skall göra framställning härom i ansökan.

Beklädnadsersättning utgår med 525: — kronor per år.

Tjänstebostad om 3 rum och kök finnes.

Upplysningar i övrigt angående tjänsten lämnas av brandchef Ragnar Liljekvist, tel 0122/102 47 (bostad 0122/105 37).

Till brandstyrelsen ställd ansökan, åtföljd av styrkt meritförteckning och de övriga handlingar sökanden önskar återopa skall vara brandchefen tillhanda senast den 10 april 1962.

Brandstyrelsen

Tapetsering med aluminiumfoliepapper – brandsak

Den 24 november 1961, vid middagstiden, alarmerades Hålsingborgs brandkår till en lägenhetsbrand på Planteringsvägen 34. Lägenheten är belägen på 7:e vån i en av sten och betong nyuppförd fastighet i 7 våningar. Eftersom vi ej tidigare haft någon liknande brandsak och ej heller hört talas om någon sådan, förtjänar den en publicering.

På grund av fuktskador på tapeterna i lägenheten, var målare sysselsatta med uppsättning av aluminiumfoliepapper på väggarna, vilket har till uppgift att inestänga (ute-stänga) fukten. Denna fuktisolering tillgår på följande sätt: De gamla tapeterna bort-

skrapas, väggen och papperets aluminiumsida bestrykes med kontaktlimmet Bostic A 3, vilket är känt som ett mycket brandfarligt ämne. Aluminiumfoliet är i sin tur klistrat på gråpapper med något asfaltliknande bindmedel. Efter en viss torktid uppsättes aluminiumfoliepapperet på väggen och utanpå detsamma klistras sedan den aktuella tapeten med vanligt tapetklistre.

Vid brandtillfället hade just aluminiumpapperet satts på plats upptill vid taket, och när nedre delen av papperet skulle läggas till väggen, kom detta i kontakt med ett el-vägguttag. Eftersom strömmen till nämnda vägguttag ej var bruten, skedde ett el-överslag till aluminiumsidan. Genom närheten av mycket brännbart material — Bostick på väggen och på

papperet — uppstod ögonblickligen häftiga lågor, som i sin tur antände gråpapperet på de tidigare uppsatta vådorna. Genom rådigt ingripande från målarna, lyckades dessa snabbt släcka branden med vatten. I närheten av brandplatsen stod en TV-möbel, vars innamäte genast antändes. Denna brand släcktes av brandkåren med kolsyresnö. Genom den starka rök- och sotutveckling som uppstod, blev skadorna på lägenheten och lösöret mycket stora.

Förebyggande åtgärder

Förebyggande åtgärder, som bör meddelas vid kännedom om dylika arbeten: Strömmen brytes. Därefter kan aluminiumpapperet uppsättas, och hål för vägguttaget, lika stort som detsamma, uppskäres. Härfter skall ordentlig vädring ske, varefter strömmen påkopplas. Under dylika arbete får givetvis varken rökning, användandet av gaslågor eller annan öppen eld förekomma.

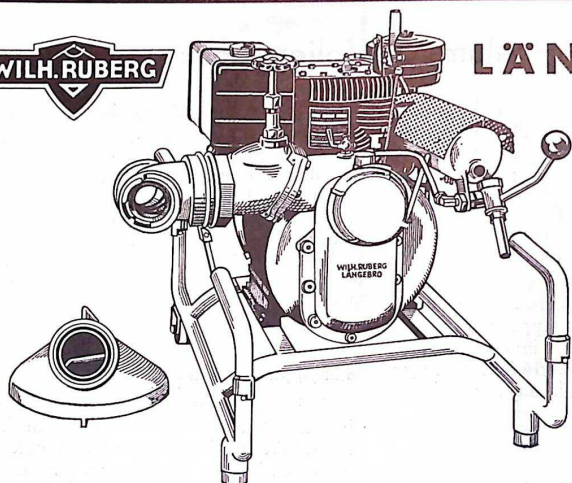
Bilden visar brandplatsen med vägguttaget, vilket är kringmålrat med vit färg för bättre synlighet.

Göte Hackell

Guld till kassaförvaltaren

I samband med att Riksförbundets kassaförvaltare, direktören Sixten Fryklund, den 10 februari i år firade sin 60-årsdag fick han av ordföranden, landshövdingen Allan Nordenstam, mottaga Riksförbundets guldmedalj.

LÄNSPUMP

för

2000 liter / min

8 hk luftkyld

4-takts-motor

Vikt 80 kg

Evakuering:

Avgasejektor

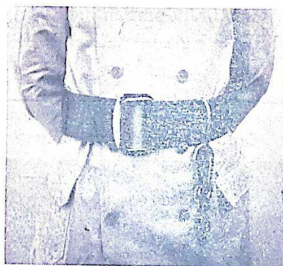
WILH. RUBERGS FABR.-AKTIEBOLAG

LÅNGBRO

Fabriken Immeln Kristianstad 960 40

Tel. Kristianstad 101 74, 101 78, 162 78

— Fabriken Vinslöv Kristianstad 806 01

NYHET FRÅN BRISSMANS

Livbältet som många länge väntat på

Detta bälte har ej några påsydda sleifar eller spännen med tornar, inga nitar eller märlor som skär sönder väven. Vårt nya bälte är av Teryleneband som tål 2,5 tons belastning utan att bryta, spännet som är PATENTSÖKT håller för samma dragning utan minsta glidning. Bältet är reglerbart 25 cm. Bältet kan erhållas med bälthake av lättmetall eller med kedja och karbinhake för brandmän samt med fästring och schackel för takarbeten m. m. Bältet sändes till påseende utan köptvång.

BRISSMANS BRANDREDSKAP AB

HALMSTAD

Telefon 133 33

Notiser

Utnämningar

Brandchef i *Finspång*: Vice brandchefen därstädes Ragnar Liljekvist.

Vice brandchef i *Gävle*: Vice brandchef Ragnar Dahlberg, Västerås.

Brandkapten i *Stockholm*: Brandkapten Olle Johansson, Solna.

Brandkapten i *Solna*: Brandkapten Jan Billvik, Statens Brandinspektion.

Bilaga

Som bilaga till detta nummer medföljer program för årsmötet med brandförvarsorganisationerna Svenska Brandkärnans Riksförbund, Svenska Brandskyddsföreningen, Svenska Brandbefälets Riksförbund och Stockholms läns Brandkårsförbund samt för kommunala förtroendemännens och Brandingenjörsföreningens enskilda överläggningar i samband därmed. Den samlande rubriken för årsmötena är *Brandförsvarskongress 62*.

Svenska Brandkärnans Riksförbunds 50-årsjubileum högtidlighålles i samband med årsmötet.

Reservera

tid för deltagande i årsmötet i Stockholm den 15—17 maj. Beställ snarast rum för kongressdagarna.

Signaturen Kac,

har tillställt Red en insändare med anledning av artikeln i nr 2/1962 om brandlagstiftningen. Införande av insändaren sker emellertid först sedan Kac tillställt Red namnuppgift. Givetvis behandlas denna konfidentiellt.

I motion nr 81

i Första kammaren och 114 i Andra kammaren har utredning begärts "angående transport till sjukhus av sjuka och skadade". Motionen pekar på den kritik som kommit fram rörande alternativet att landstingens sjuktransportväsen utlämnar sjuktransporterna på entreprenad "åt affärsmässigt drivna enskilda företag".

Ambulansväsendet har i lag inte någon angiven huvudman. Att samhället skall ombesörja transport av skadade och sjuka framstår för motionärerna som en logisk följd av att all sjukvård i övrigt åvilar samhälleliga organ. Man anser det lika otillfredsställande som svårförklarligt att framför allt transporten till sjukhus skall vara undantagen från sjukvårdens organisation. Och motionärerna föreslår, "att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl Maj:t hemställa om utredning av ifrågavarande spörsmål".

Sammanslagningskommittén

är som bekant namnet på den kommitté med representanter för de båda frivilliga brandförvarsorganisationerna Svenska Brandkärnans Riksförbund och Svenska Brandskyddsföreningen, som i början av året framlade ett betänkande med förslag till sammanslagning av organisationerna till "Svenska Brandförsvarsföreningen". Inom samtliga länsförbund torde man numera ha tagit ställning till en i skrivelse från Riksförbundets centralstyrelse den 5 februari 1962 gjord hemställan, att brandkårsförbunden i länen före den 15 mars måtte ingiva förslag om att Riksförbundet upplöses "samt att dess medlemmar och tillgångar därvid överföras till Svenska Brandförsvarsföreningen".

Anledningen till att sammanslningsfrågan nu tagits upp har — enligt Sammanslningskommittén — sin grund i bl a att det ifrågasatts "om det är rimligt att upprätthålla två topporganisationer på brandförsvarets område, av vilka en, Svenska Brandskyddsföreningen, huvudsakligen sysslar med det förebyggande skyddet och en, Svenska Brandkärnans Riksförbund, väsentligast med brandsläckningsfrågor".

På uppdrag av Sammanslningskommittén har AB Industribyråns organisationsavdelning utarbetat en organisationsplan för en sammanslagen förenings kontor. För att "få ett realistiskt underlag för utformningen av det centrala kontoret skulle även beaktas länsförbundens verksamhet. Därvid skulle bl a intervjuer göras med konsulenterna i två länsförbund..."

Sammanslningskommitténs betänkande utmynnar i ett förslag om sammanslagning av de båda organisationerna till en organisation, benämnd Svenska Brandförsvarsföreningen. I samband härmed föreslås även att de nuvarande organisationernas tidskrifter, *Brandkårs-Tidskrift* och *Brandskydd*, sammanslås till en gemensam tidskrift, *Svenskt Brandförsvär*.

Det är bl a dessa viktiga frågor, som skall upptagas till avgörande vid årsmötet den 16 maj, vid vilket tillfälle ju även Svenska Brandkärnans Riksförbunds 50-årsjubileum högtidlighålles.

Ny brandlagstiftning i Finland

Det är inte bara här i landet som brandförsvaret är föremål för en författningsmässig översyn. I Danmark har den 10 juni 1960 antagits en lag om brandväsendet i städerna och på landet, som trätt i kraft den 1 januari 1961. Den kommer inom kort att redovisas i denna tidskrift.

Men även i Finland har nyligen — den 1 juli 1961 — trätt i kraft en ny brandlag, daterad den 2 december 1960. Lagen, som antagits efter riksdagens hörande, har kompletterats med *dels* en brandförordning, daterad den 29 juni 1961, och *dels* en den 30 i samma månad dagtecknad "PM mall för brandordning".

Den nya finska *brandlagen* består av 58 §§ och har följande kapitelindelning.

1. Allmänna stadganden
2. Kommunala brandmyndigheter
3. Brandkårerna
4. Samarbete mellan kommunerna
5. Förebyggande brandskydd
6. Släckningsåtgärder
7. Arvoden, ersättningar och omkostnader
8. Tvångsåtgärder och straff
9. Ändringssökande
10. Särskilda stadganden

Brandförordningen består av 46 §§ med nedanstående kapitelindelning.

1. Allmänna stadganden
2. De kommunala brandmyndigheternas åligganden
3. Brandkårerna
4. Brandredskap
5. Brandanmälan och alarm
6. Förebyggande brandskydd
7. Vattentag för släckning
8. Särskilda stadganden

Den ovannämnda *mallen* slutligen utgöres av 25 §§ med rubrikerna

1. Allmänna stadganden
2. Brandkårerna
3. Brandredskap och vattentag samt anmälan om eldsvåda och brandalarm
4. Förebyggande brandskydd

Brandlagen

Den nämner inledningsvis att — liksom i Sverige — inrikesministeriet och länsstyrelserna skall övervaka brandförsvaret. Det skall vidare finnas en avdelning

för brandärenden vid inrikesministeriet, kallad statens brandförvaltning (= statens brandsinspektion). Kommunerna är ansvariga för brandförsvaret såsom ju fallet är här i landet. Brandordningar, fastställda av länsstyrelsen skall också finnas. Brandlagen, som behandlar både bygde- och skogsbrand, föreskriver vidare att det skall finnas en kommunal brandnämnd. Slutligen lämnas vissa regler om kompetenskrav i fråga om brandbefäl i stad och på landet.

"På åtgärd av staten skall kompletterande undervisning anordnas för kommunernas brandchefer. Länsstyrelse må ålägga kommun att tillse att brandchefen kommer i åtnjutande av sådan undervisning."

Kommunerna skall ha brandkårer, vilkas numerär m m beror på vissa angivna faktorer, invånarantal, byggnadssätt, den allmänna brandsäkerheten samt på faran för skogsbränder på kommunens område.

Man talar i lagen om ordinarie (= yrkes-), halvordinarie (= borgar-) och avtalsbrandkårer (= reservbrandstyrkor), därvid framhålls att i stad med mer än 8.000 invånare yrkesbrandkår kan föreskrivas av "statsrådet".

Släckningsavtal, godkända av länsstyrelsen, kan i vissa fall ifrågakomma; länsstyrelsen kan även tvinga kommunerna ingå sådana avtal. Kommun är skyldig att, precis som i Sverige, lämna annan kommun hjälp, men detta kan i Finland ske "på anhållan av brand- eller ordningsmyndighet". Utförliga regler lämnas i fråga om förebyggande brandskydd, bl a skall brandsyn och sotning ske, varjämte den enskilde lämnas åtskilliga förhållningsregler beträffande handhavandet av eld samt vilka åtgärder han har att vidtaga, tex anskaffande av viss släckningsmateriel. För att hindra uppkomsten av skogsbrand åligger vidare envar omfattande skyldigheter.

Kapitlet "Släckningsåtgärder" innehåller en beskrivning på vad släckningsarbete innebär, att arbetsföra (16—55 år) är skyldiga medverka i sådant arbete och vilka åtgärder släckningsledaren har rätt att vidtaga. Såväl här som eljest märker man en utpräglad likhet i sak med den svenska brandlagstiftningen även om i formellt avseende betydande olikheter — i fråga om disposition m m — föreligger. Sålunda innehåller brandlagen åtskilligt av vad som här i landet redovisats såväl i brandstadgan, som i kungörelsen om ersättning för verksamhet vid brandsläckning.

En person, som mer än fyra timmar "på order

deltagit i släckning av brand, som drabbat annans egendom", må erhålla — för den överskjutande tiden — i ersättning för förlorad arbetsförtjänst ett skäligt arvode av kommunen. I vissa fall är den undre gränsen mindre än fyra timmar. Staten bestrider icke kostnader för brandsläckning, som här i landet, då det gäller skog, i annan mån än då det är fråga om brand på *statens egen skog*. Den som "avsiktligen eller genom vållande" förorsakat brand är skyldig bestrida uppkommande kostnader, inklusive släckningskostnaderna.

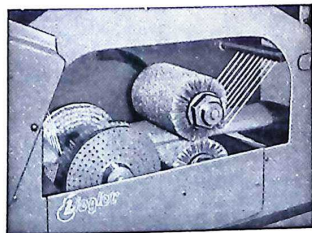
I fråga om "tvångsåtgärder och straff" gäller bl a att brandchef i trängande fall äger "rätt att genast förhindra vad som förbjudits samt att för ändamålet erhålla handräckning av polismyndighet". Detta påminner om de svenska föreskrifterna i 1923 års brandstadga, vilka emellertid sedermera upphört gälla i och med tillkomsten av 1945 års brandlagstiftning. I övrigt gäller våra nuvarande föreskrifter i fråga om brandsyn och sothning m m.

Vad så angår *brandförfordningen*, vilken närmast får anses motsvara brandstadgan, så lämnas här inledningsvis en instruktion för statens brandförvaltning (brandinspektionen).

En "rådgivande kommission för brandärenden" skall också finnas, med minst 10 högst 14 ledamöter, utsedda för tre år i sänder. Den har att medverka vid planläggning, organisering och utvecklande av brandväsendet och består av företrädare för staten, kommunerna, brandskyddsorganisationerna, brandförsäkringsinrättningar m fl. Länsbrandinspektörer skall finnas liksom av länsstyrelsen förordnade "kretsbrandchefer" jämte ställföreträdare för varje fjärrhjälpsskrets, vari länen indelas "för avvärjande av storbränder".

Vad som åligger länsstyrelse, länsbrandinspektör och kretsbrandchef anges härnäst i olika paragrafer liksom vad som åligger den kommunala brandnämnden (= brandstyrelsen) och brandchefen.

Minsta ordinarie brandkärs (yrkesbrandkärs) utryckningsstyrka är angiven till 1+3 och i halvordinarie brandkär (= borgarbrandkär) bör minst två man vara alarmberedda. Men även inom kommuner, där sådana brandkärer icke finns utan endast reservbrandstyrkor, bör effektiv alarmberedskap ordnas. "Kommunal brandkär må icke tilldelas sådant för brandväsendet eller räddningsarbetet ovidkommande uppdrag, som äventyrar brandkärans alarmberedskap." Bestämmelser

Ziegler - Elektro - Slangtättningsmaskin

Nr 179 vilken bygger på över 30 års utvecklingsarbete är levererad bl a till:

Orebro brandkår	Ängelholms brandkår	Melleruds brandkår
Göteborgs brandkår	Lunds brandkår	Lidköpings brandkår
Sundsvalls brandkår	Eskilstuna brandkår	Växjö brandkår
Karlstads brandkår	Jönköpings brandkår	Svenljunga brandkår
Laxå brandkår	Osby brandkår	Marinens skyddstjänstskola
Strängnäs brandkår	Uddevalla brandkår	Korsnäs AB, Gävle
Pajala brandkår	Arvidsjaurs brandkår	SKF, Göteborg
Sköns brandkår	Ekshärads brandkår	AB Nynäs Petroleum
Älvsbyns brandkår	Svartå brandkår	Nynäshamn
Avesta brandkår	Svartsjö brandkår	SKF, Hofors Bruk,
Bolkryka-Grödinge brandkår	Häverö brandkår	Hofors
Huskvarna brandkår	Piteå brandkår	Eskilstuna stads Byggnadskontor
Landskrona brandkår	Saltsjöbadens brandkår	AB Bofors Nobelkrut
Hedesunda brandkår	Asele brandkår	
Söderala brandkår	Säffle brandkår	
	Åls brandkår	

Levereras även för stationär placering med enbart bottenplatta och utan körställning.

Försäljning genom landets ledande brandredskapsfirmor. Informationer kunna även inhämtas från Zieglers verkrepresentant i Sverige

E WERT WILHELMSSON
BRANDREDSKAP - Vagnhärad Tel. 0156/10029

AWG BAVARIA ZIEGLER
då det gäller all slags brandmateriel

Bemärkelsedagar

60 år

2/4 Gustavsson, N. G. E., brandchef, Söderköping.

lämnas om tillgång inom kommunen på lämplig brandmateriel, brandstation och brandanmälningsanordningar. Detaljerade bestämmelser lämnas om brandsyn och sotning, i stort sett påminnande om motsvarande svenska.

En föreskrift, som kan vara av intresse ur svensk synpunkt, därest föreslaget samordnande sker mellan bygde- och skogsbrandförsvar, är följande.

"Forststyrelsen (skogsstyrelsen?) förordnar densamma underlydande innehavare av tjänst eller befattning eller person i skogsvårdsnämnds (skogsvårdsstyrelses?) tjänst att bistå brandinspektören i länet och brandcheferna i ärenden rörande förebyggande av skogseld och släckning av sådan. Vid skogseld böra personer som forststyrelsen, skogsvårdsnämnd och skogsvårdsförening på förhand utsett för uppgiften på begäran lämna ledare av släckningsarbete nödig hjälp."

Vad slutligen angår *mallen* för brandordningarna så har den en uppställning som i huvudsak motsvarar de svenska normalbrandordningarna.

Antalet kårer, minsta numerär, beredskapen etc bör intagas i brandordningen liksom uppgifter om enskildas tillgång på släckningsutrustning i olika objekt, vidare uppgifter om formerna för alarmering. Allmän brandsyn skall ske före utgången av juni månad, och sotningsfristerna slutligen är normalt likadana i stad och land och varierar från en gång per månad till en gång om året.

En gång i månaden skall sotning ske i alla eldstäder, där "kraftig och oavbruten uppvärmning är oundgänglig", fyra gånger om året i eldstäder, vilka äro i dagligt bruk. Två gånger om året i "övriga i bruk varande eldstäder jämte rörledningar, uppvärmbara ugnar dock en gång om året", samt en gång om året för "ång-, avlopps- och luftkonditioneringskanaler".

Slutligen må här nämnas, att inrikesministeriet den 20 december 1960 även fastställt ett reglemente för statens brandskola såsom ett tillägg till en den 7 februari 1958 utgiven förordning om statens brandskola.

Stig G. Holmberg

Årsmöten

25—26 maj Östergötlands Brandkårsförbund i Skänninge.

26—27 maj Kalmar läns Brandkårsförbund i Kalmar.

Modern glidstång

BRANDKÅRSTIDSKRIFT

Organ för Svenska Brandkårens Riksförbund

Utkommer omkring den 15 varje månad

Prenumerationspris: 8:— kr/år. Vid samtidig beställning av minst 5 ex. = 7:— kr/år. (Likvid sändes till Brandkårstidskrift, Jakobsbg 14, Stockholm. Postgiro 48 70.)

Redaktör och ansvarig utgivare: Brandchef A. Ekberg, S. Promenaden 46, Norrköping, Tel 011/293 70.

Annonbeställning: Svenska Brandkårens Riksförbund, Jakobsbgatan 14, Stockholm C. Tel. 010/10 50 25.

OBS! Annonmanuskript måste vara inkomna senast den 20 i månaden före den, då annons önskas inför.

De ifyllda formulären insändes i slutet kuvert före den 15 april 1962 till
Brandförsvars-Kongress 62, Fack, Stockholm 16

BRANDFÖRSVARSKONGRESS 62
i Stockholm den 15—17 maj 1962

Deltagaranmälan

Undertecknad anmäler mig härmed att delta i

- ☐ Kongressförhandlingarna
☐ Stadens mottagning den 16 maj
☐ Kongressmiddagen den 16 maj (Pris 26:— kr)

..... den 1962

Namn, titel

Adress, tel

Postadress

BRANDFÖRSVARSKONGRESS 62

Rumsbeställning

Var god reservera rum i Stockholm enligt nedan:

Antal nätter Antal personer

Ankomst till Stockholm den kl

Avresa från Stockholm den kl

Rum önskas enligt alternativ:

FÖRSTA KLASS enkelrum pris 25—35 kr per person/dygn

HOTELL dubbelrum pris 20—30 kr per person/dygn

MEDELGODA enkelrum pris 15—20 kr per person/dygn

HOTELL dubbelrum pris 12—18 kr per person/dygn

I ovanstående priser är betjäningssavgift i c k e inräknad. Betalning erlägges direkt till resp hotell. Förmedlingsavgiften, kr 4:— per rum (utgörande Resos förmedlingsavgift), insändes i frimärken tillsammans med beställningen.

Beställningen är bindande!

Adressuppgift på hotell, där plats reserverats, skall tillsändas mig i god tid före avresan från hemorten.

Resenedsättning

Härmed rekvireras st färdbevis för 25 % mötesrabatt på Statens Järnvägar. Gäller för resa till och från Stockholm under tiden 12—22 maj.

Speciella önskemål:

..... den / 1962

Namn, titel

Adress, tel

Postadress

Var god texta tydligt!

Från vårt förlag har utgivits

1956	BRANDPUMPAR
av H. A:son Moberg	85 sidor kr 3:—
1959	ELD och BRAND
av S. Hultqvist & G. Persson	66 sidor kr 3:50
1959	FLYGPLANSSLÄCKNING
av A. Stålemo	43 sidor kr 3:—
1960	BRANDFARLIGA KEMIKALIER; VÄTSKOR,
GASER m m
av G. Bergström & G. Persson	77 sidor kr 4:—
1960	NÅGOT OM KARTOR
av T. Böös	69 sidor kr 5:—
1960	SLÄCKNINGSVERKAN och SLÄCKNINGSMEDEL
av S. Hultqvist & G. Persson	85 sidor kr 6:—
1960	VI SKALL BYGGA EN BRANDSTATION
av I. Strömdahl	31 sidor kr 2:—
1961	SKYDD MOT ANDNINGSGIFTER
av G. Persson	82 sidor kr 5:—

Porto + varuskatt tillkommer

SVENSKA BRANDKÅRERNAS RIKSFÖRBUND

Jakobsgatan 14

STOCKHOLM C

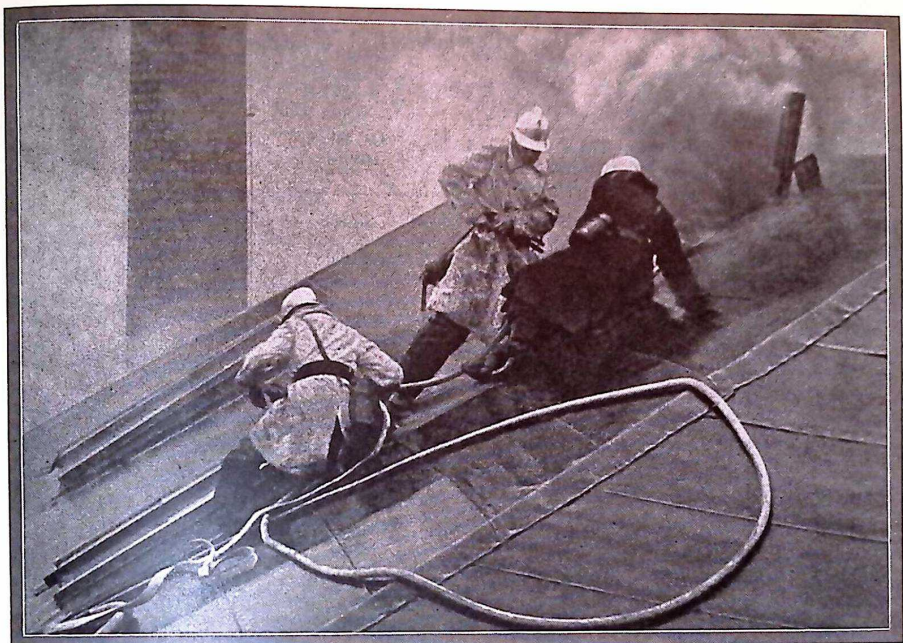
Postgiro 48 70

Telefon 010/21 36 06

Ystad 1962, AB Ystads Centraltryckeri
Universitetsbibliotek

23. MAJ 1962

LUND

Jonsereds TERYLENESLANG

med innerbeläggning av plast, garantimärkt med två blå ränder — slangen med de många goda egenskaperna — uppfyller de flesta krav, som brandmännen ställer på en effektiv brandslang

- absolut tät även vid högt tryck
- lätt, mjuk och smidig
- garanterat rötsäker
- mycket slitstark och tålig, beläggningen sitter säkert fast
- ytterst motståndskraftig mot kyla, olja och ackumulatorsyra
- lätt att tvätta, torka och laga (rekvirera beskrivning av lagningsätt hos Jonsered eller Jonsereds auktoriserade försäljare)

Jonsereds Teryleneslang har vid försök visat sig vattenfylld motstå strålningsvärme från glödande järn med temperaturer mellan 1 000° och 1 200° C på ett avstånd av 1/3 meter utan att taga skada

Dimensioner: 25, 32, 38, 51, 63 och 76 mm

Aukt. återförs.: Brissmans Brandredskap AB, Halmstad, AB Henrikssons Brandredskap, Stockholm - Göteborg - Malmö - Sundsvall - Jönköping, Odenius AB, Göteborg, AB Pumpindustri, Göteborg - Stockholm

Jonsereds
där tradition förenas med modern teknik

JONSEREDS FABRIKERS AKTIEBOLAG, JONSERED - GRUNDAT 1833

September 1960

SVENSKA BRANDKÄRERNAS RIKSFÖRBUND

**Släcknings-
verkan
och
släcknings-
medel**

S. HULTQVIST — G. PERSSON

Pris 6:- kr

SVENSKA BRANDKÄRERNAS RIKSFÖRBUND

STOCKHOLM C
Jakobsgatan 14

Telefon 010/21 36 06
Postgiro 48 70